

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

I detta nummer:

"Det vimlar av arbetsuppgifter"
av Lars-Erik Skarin

Sven Essle: Ungdomsgård eller Hemgård?

Intervju med radions Rolf Bergström

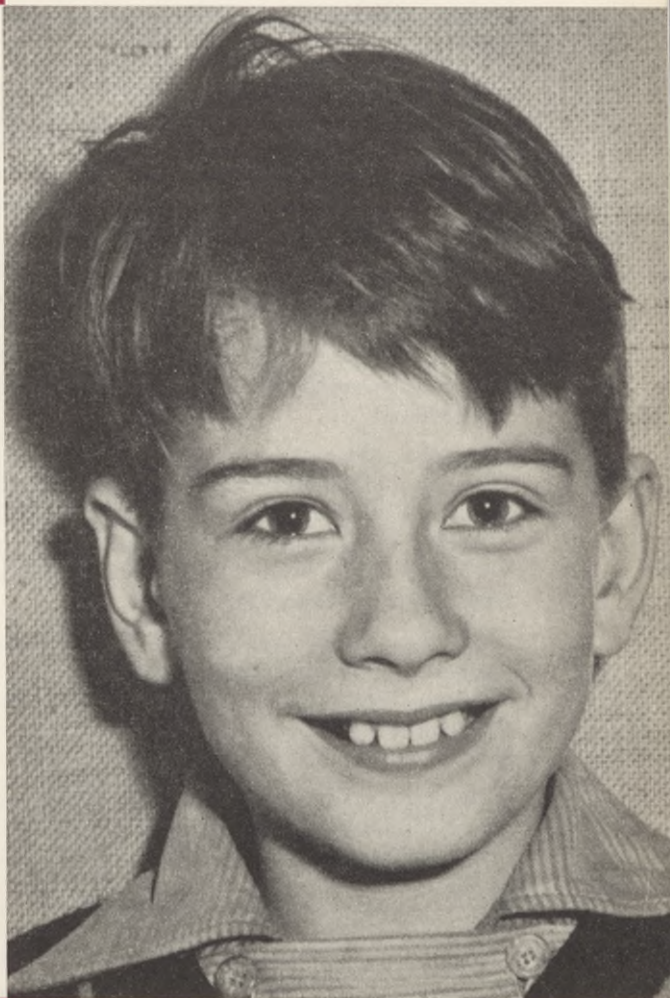
Rune Brange skriver om "rock och
jam session"

Tonårssdiskussion om föräldraproblem

Senaste U-kul-nytt med bilder

Nordiska ungdomsledardagar i augusti

Föreningsnytt, programtips och
annat aktuellt

Nr. 3

APRIL 1958

ARGANG 7

UTGIVEN AV:
BARNVÅRDSNÄMNDENS
UNGDOMSDELEGATION

PRIS 75 ÖRE

Fjorton år . . .

Hon var bara fjorton år. En tjugig flicka, spänstig, söt och mjuk och med icke så litet charm i hela sitt uppträdande. Nyss hade hon varit barn. Mammans älsklingsbarn med massor av energi och hyggliga poäng i sina skolbetyg, ett barn, som gärna befattade sig med så pass triviala saker som torkning av disk och — ve och fasa — läxläsning med lillebror. En flicka som hade en aldrig sinande energi, hann både med engelskan om måndagar och skrivmaskinskursen på onsdagar och då och då även ett biobesök. Skrattade som ett barn, luktade som ett barn, var omedelbar som ett barn.

Så kom förvandlingen. Det sägs att olika unga människor puberterar olika. Flickan puberterade verkligen olika — olika mot vad mamma hittills hade upplevt eller minns av sin egen tonårstid. Otur förresten att pappa skulle ha ett sådant yrke, som inte gav honom möjligheter att vara hemma och hjälpa till med barnens fostran och vård. Inte underligt att mamma kände sig ensam och rådvill med maken till sjöss, långt borta från hemmet.

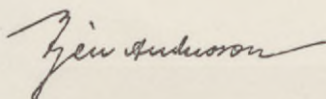
Varför hade flickan blivit så förvandlad? "Aldrig trodde jag att sådana ord skulle komma över flickans läppar" — suckade modern. Läxorna, tidigare om inte lustbetonade så i alla fall någorlunda lätta att klara av. Nu: olust och slarv i skolarbetet och risker för varningar till påsk. Ovillighet inför den tidigare samverkan med arbetsuppgifterna i hemmet. Hetsiga diskussioner, gråt och slutligen "rymningsplaner" . . .

Kanske skulle klubben (föreningen) kunnat hjälpt till här. Inte genom att övertaga fostringsarbetet utan genom att biträda mamma med uppgifter och ge den unga flickan alternativ i en hygglig fritidsmiljö. Här skulle hon kunnat få kamrater att prata med, kamrater som skulle lyssna på henne. Hon kunde ha fått en egen värld och denna skulle kanske kunnat hjälpa henne igenom den ungdomsålder vars livsmönster är övergångsstadium.

Komplementfostraren fanns inte tillstädes. Saknade ungdomsledare eller närvarande ledare, som var omogna och intet begrep av sammanhanget — det var orsaken. "Förresten har vi inga pengar till att betala vår hyra med", sades det. Och det var vuxna från förra generationen, som ännu höll i föreningstrådarna på grund av att ingen i den nuvarande generationen ville befatta sig med uppgiften.

Mamman orkade inte med sin fostraruppgift. Flickan klarade inte pubertetskrisen. Någon hjälpande hand fanns inte tillstädes. Barnavårdsnämndens varningar och förmaningar räckte inte till. Övervakaren kanske kan lyckas. Annars . . .

The rest is silence.

Omslagsbilden

signerad Döbeln — Mattsson som vanligt — låter ett elvaårigt yrväder blicka mot oss. Elva år — låt mej se, låt oss drömma oss tillbaka. . . Var det fotbollen, slangbössan eller ångmaskinen som så intensivt lekte en i hågen det året? Dagens elvaåring funderar kanske över någonting om bilens förgasare eller differential. Eller kanske rör det sig om hisnande rymdfärder till månen . . .? Att det rör sig om längtan till något — ja, det vet vi lite till mans.

Lars-Erik Skarin

Det vimlar av arbetsuppgifter för ungdomsråden

Här presenteras förste assistent Lars-Erik Skarin, sedan den 1 januari i år ordförande i barnavårdsnämndens ungdomsdelegation. Bekantskapen med läsekreten inleds genom en artikel av delegationens ordförande med synpunkter på bl. a. ungdomsrådets arbete och rådets möjligheter att finna arbetsuppgifter ute i distrikten.

Det centrala i det förebyggande ungdomsarbetet utgör hemmen och hemmiljön. Den ungdom, som är på glid kommer oftast från hem, som av olika anledningar förlorat kontakten med barnen. Föräldrarna är inte färdiga med sin fosterande uppgift, i och med att barnet konfirmerats. De år, som följer mellan konfirmerationsåldern och tills barnet är vuxet är minst lika betydelsefulla som åren som ligger före denna tid. Ofta släpper nu hemmen ungdomarna efter avslutad konfirmation, och barnen får sedan i mycket stor utsträckning själva forma sina öden, utan föräldrars stöd eller ledning. Barnen mår alls inte illa av umgänge med föräldrar och äldre människor. Det är tvärtom i högsta grad nödvändigt att föräldrar söker att bli vänner med sina barn i de besvärliga ungdomsåren. Det är mycket skadligt, för att inte säga rent samhällsvådligt, att låta ungdom i 15-årsåldern på egen hand forma sitt liv och sin fritid. Det är ytterst sällan som en ung pojke eller flicka är mogen, ansvarskännande, och har förstånd nog för att inse de faror, som lurar i ett ohämmat leverne. Nog behövs föräldrars tillsyn, stöd och vänskap även i ungdomsåren. Ungdomens fritidsproblem skall i första hand lösas av föräldrahemmen och av föräldrarna i samarbete med ungdomarna. Det är i hemmen som det förebyggande ungdomsarbetet skall bedrivas. Det gäller därför i första hand att få föräldrarna aktiva i ungdomens fritidsverk-

samhet. På föräldrafrenten bör således den största kraften sättas in. Men detta bör inte ske på sådant sätt, att föräldrarna överger barn och hem, och låter ungdomarna härja fritt. Föräldrarna skall vara tillsammans med sina barn och delta i deras gemensamma fritidsnöjen. Säkert kan detta också vara till gagn även för de äldre.

Ungdomsråden har ett stort arbetsfält att undersöka efter vilka vägar man skall gå fram för att uppnå denna föräldraaktivitet.

Alla är dock fullt medvetna om, att det blir en stor kategori barn och ungdom över, där föräldrarna av olika anledningar inte orkar med uppgiften som fritidsledare. Här har ungdomsråden en mera direkt arbetsuppgift. Det kan med enkla medel ordnas fritidslokaler i källare och på andra lämpliga ställen, där det kan ställas upp ett ping-pongbord och där tävlingar kan ordnas, men det vill till att någon lämplig person håller i det hela. Medel till priser kan lämpligen ordnas genom en "startavgift" eller genom föräldrabidrag, om inte ungdomsdelegationens resurser räcker till. Samma är förhållandet med schackspel. Även här kan tävlingar och turneringar med lätthet ordnas. Tävlingsmomentet och möjligheterna att erhålla ett pris sporrar ju alltid. När det gäller instruktion och utbildning i schackspel, står säkert med-

lemmarna i schackklubbarna gärna till tjänst.

Det finns oändligt mycket av värdefull fritidsverksamhet som för ingen eller ringa kostnad kan ordnas ute i stadsdelarna. Det gäller att söka sig fram efter alla vägar. Kanske att kommunalföreningar, fastighetsägare, kaféinnehavare och andra, som är mindre vanligt att söka kontakt med, kan hjälpa till med både pengar och lokaler. Amatörteaterverksamhet och show lockar alltså många ungdomar till intresserat arbete. Denna verksamhet kan ju också genom hyggliga underhållningar för andra ungdomar ha dubbel verkan, dels att på så sätt självfinansieras och dels skänka förströelse. Ungdomsrådets tre ledamöter kan naturligtvis inte räkna till allt, och det är inte heller meningen, att råden skall leda all förebyggande verksamhet. Men råden skall inom sitt "rektorsområde" för att nu hålla sig till det nya begreppet för överläraredistriktet, leta fram lämpliga personer att leda olika grupper och olika verksamheter. Visst lärarearvode kan helt säkert ungdomsbyrån tillhandahålla, där detta erfordras, men alla vägar skall naturligtvis också sökas för att finansiera fritidsverksamheten utan att taga i anspråk samhällets knappa bidrag.

I alla stadsdelar finns dessutom ett flertal föreningar, och på många håll finns dessutom ungdomsgårdar. Här skall ungdomsråden hålla god kontakt med föreningarna och säkert kan kanske många gånger föreningarna och deras folk hjälpa till i ungdomsarbetet även utanför den egna kretsen. I de nya stadsdelarna erhåller ju nystartade ungdomsorganisationer ofta startbidrag för viss ungdomsverksamhet. Dessa bidrag bör ju förpliktiga till att också kunna ge något igen. Även här har ungdomsråden uppgifter att bevaka. Det finns präster och kyrkliga organisationer som också gärna hjälper till i arbetet och som ofta har en rik erfarenhet att dela med sig av. Tag kontakt även med dem.

Det vimlar av arbetsuppgifter för ungdomsråden, det gäller bara att gripa sig verket an. Även utan pengar kan mycket arbete utföras, och pengar kan också genom fritidsverksamhet (som ju i grunden är detsamma som förebyggande verksamhet) anskaffas och sedan brukas till sådan verksamhet som slukar pengar.

I den koncentrerade bostadsbyggnation, som bedrivs i ytterområdena och med de stora ungdomskullar, som där kommer att vistas, är det nödvändigt att sätta till alla klutar för att hjälpa ungdomen igenom ungdomsårens påfrestningar.

Det är ett stort, betydelsefullt och ansvarstungt uppdrag, som vilar på ungdomsråden och dess ledamöter. Förvaltas detta uppdrag med allvar och intresse, kan det ge en värdefull avkastning i form av en sundare ungdom. Det kan ge de barnavårdande myndigheterna mindre arbete, det kan ge föräldrarna mindre bekymmer och det kan kanske också minska de samhälleliga utgifterna för ungdom, som kommit på sned i livet.

John Odesjö slutar i arbetsstugorna

Arbetsstugornas energiske föreståndare sedan flera år tillbaka, slöjkdokumentent J o h n O d e s j ö, har hos ungdomsdelegationen anhållit om entledigande från sin befattning som föreståndare för arbetsstugorna i och med vårterminens utgång 1958. De ökade arbetsuppgifterna med konsulentarbetet har gjort att Odesjö inte längre kan hinna med föreståndaruppgifterna. Vi alla passar på tillfället att rikta ett varmt tack till John Odesjö för ett strålrande samarbete under flera jobbiga arbetsstugeår. Så hoppas vi få återkomma med en liten avskedsintervju i ett kommande nummer!

Sven Essle:

Ungdomsgård eller hemgård?

Min gode vän Lasse Carlsson i Burås och jag hade för ett tag sedan ett meningsutbyte i all vänskaplighet om ungdomsgårdens målsättning och medel. Då vi stulligen enats och funnit att vi egentligen hade samma uppfattning, så slog det oss, att denna debatt nog borde föras också i Vi allas spalter, då ju ungdomsgårdarna och med dem hela den förebyggande verksamheten nu är ställd under debatt genom att stadsfullmäktige beslutat en utredning om just dessa saker. En debatt i Vi alla kan kanske reda ut en del begrepp.

Hur skall ungdomsgården arbeta?

Ja, då får vi först ta och reda ut hur den arbetar i dag. Vi ha en öppen linje, en sluten dito, föräldrarbete, föreningsverksamhet med inräknad kontaktverksamhet samt administration. Granskar man närmare öppna och slutna linjen, så finner man, att gränsdragningen mellan dem egentligen är diffus beroende på klubbverksamheten. Flera av klubbarna — på Burås exempelvis reseklubben och motorklubben — har vuxit fram ur öppna linjen och redovisas nu på slutna verksamheten trots att de ha så starka kontakter med öppen verksamhet att de enligt min uppfattning absolut bör räknas som tillhörande öppna sidan. Innan jag motiverar varför, så skall vi se litet på den slutna verksamheten.

Varför så många om samma verksamhet?

Denna bedrivs som studiecirklar i språk etc. men också som hobbycirklar i vävning, balett m. m. — allt enligt den modell, som användes av folkbildningsrörelsen. Detta anser jag vara diskutabelt. Lasse är drastisk i uttryckssättet och säger "i stenkross med vävstolar och slöjdsalar". Detta är kanske brutalt men en knuff åt det hållet skulle nog vara välgörande för den övriga verksamheten. Rent principiellt så kan man fråga sig om det är vettigt att köra en vävkurs på ungdomsgården, när ABF har en sådan bara ett stenkast därifrån. Varför

skall kommunen fylla ungdomsgården med hyvelbänkar och snickarprylar när Buråsskolan tvärs över gatan har — och måste ha — sådana. Och varför koka mat i ungdomsgården, när man kan göra det mycket bättre i ett skolkök?

Hemgårdslinjen — den rätta?

Finns det nu bildningsrörelser, som har både studiecirklar och hobbyverksamhet på sitt program och som dessutom har lokaler till förfogande, så bör nog dessa ta hand om cirkelarna.

Om man å andra sidan avstår från detta slag av verksamhet, så bryter man också helt med den s. k. hemgårdslinjen efter vilken en del av våra ungdomsgårdar i Göteborg arbetar. Inom hemgården strävar man efter att i just cirkelformen låta unga och gamla arbeta sida vid sida med den lilla baktanken att de äldre, genom sitt föredöme och erfarenhet, skall påverka ungdomen i positiv riktning. Personligen har jag svårt att frigöra mig från känslan av, att "hemgårdslinjen" har en något överdriven idealistisk inställning härvidlag. Den krassa verkligheten liknar sällan julbonaden.

Ungdomsgården för unga.

Utgår man däremot ifrån, att ungdomsgården helt skall vara för de unga så måste man radikalt ändra inställningen

och synen på den öppna linjen och dess verksamhet. Klubben, med sin gentemot studiecirkeln mindre ämnesbundna målsättning, är en idealisk arbetsform. Man måste ha klart för sig, att för att kunna delta i en studiecirkel fordras en inre balans, en avspänning och en disciplin, som flera, just under puberteten och tiden efter denna, icke besitter. I däremot knutklubbar, reseklubbar, spisarklubbar, sångklubbar — jazzkören från Högsbortorp är bra — kan den sökande unga människan tillfredsställas och — genom skicklig ledning — påverkas i för samhället gynnsam riktning. Med tämligen enkla medel kan alltså utvecklingen drivas framåt och deltagarna påverkas så att de inte bara sysslar med sin specialhobby. Det ligger ju gärna till hands att, för att nu ta bara ett exempel, försöka animera deltagarna i reseklubben att söka en språkcirkel inom ABF eller TBV.

Öppen linje på nytt sätt.

Klubbmedlemmarna kommer naturligtvis att i största utsträckning återfinnas på öppna linjen de kvällar, som inte klubben har egen verksamhet. Detta gör att man enligt min uppfattning kan ställa frågan om vi överhuvudtaget skall särskilja "linjerna" i framtidens ungdomsgård. En aktiviserad öppen linje med "utskott" av klubbar — vore inte det något att sikta mot?

Ser man problemet på detta sätt måste man också satsa avsevärt på det öppna kvällsarbetet. En "snackbar" bör finnas — trevligt inredd — ty det är ett faktum att en snygg omgivning verkar dämpande på aggressionerna. Baren får inte bli utan mening, d. v. s. ett "hängställe", för då kan den helt spåra ur. Här är tisdags- och torsdagsprogrammen på Burås ungdomsgård bra exempel på hur verksamheten kan bedrivas. Ibland serveras den andliga kosten, men lika ofta är den ett resultat av självverksamhet — stimulerad av personalen. Bara en så enkel sak som frågelådan har givit anledning till många både nyttiga och roande diskussioner.

Samverkan med ungdomsföreningarna.

En sak får man givetvis se upp med på alla våra ungdomsgårdar och det är förhållandet till föreningarna inom respektive distrikt. Gården får självfallet inte bli någon konkurrent till föreningarna. Tvärtom måste gården söka stimulera ungdomarna till inträde i föreningarna. Finns alltså lämpligt material för en idrottsförening så bör föreningen få ta hand om detta — under förutsättning naturligtvis att "materialet" vill. Men vad jag med detta ville ha sagt är, att vi icke får påverka ungdomarna i en mot föreningarna negativ inställning. Föreningarna bör alltså ha möjlighet att få värva medlemmar, få hjälp med skrivarbete och få plats för sin propaganda på gården. Gärna i form av inbjudningsmöten på baren. På detta sätt kan ungdomsgården bli en bas i föreningarnas arbete.

Ja, nu är det utrymme, som chefredaktören lovat mig, slut men det finnas naturligtvis åtskilligt att tillägga. Hur framtidens ungdomsgård skall byggas upp är nog väl värt att diskutera så det kanske finns anledning att återkomma.

Livligt hos lottorna

Göteborgs Armélottakår har en livlig ungdomsverksamhet. Förutom det ordinarie månadsmötet har man sektioner som arbetar bl. a. med sömnad och teater. Mady Ericsson, som är ungdomsledare och har genomgått barnavårdsnämndens 1:a årskurs i ledarutbildning, berättar att man i höstas förberedde teaterverksamheten med en kurs i talteknik. Frampå vårkanten hoppas lottorna kunna framföra komedin: "Kvinnor på hotell", som skrivits av Dorothy Parker.

Från föreningar och fritidsverksamhet

Södra Guldhedens Fritidsförening har under det gångna verksamhetsåret varit i livlig aktivitet. Särskilt studie- och filmverksamheten har varit uppskattad av organisationens 338 medlemmar. Påskafton brukar föreningen traditionsenligt anordna en påskbrasa vid vattentornet på Södra Guldheden. I samband därmed arrangeras en korté med musik i spetsen. Den 30 maj i fjol bjöd man på ett festprogram, som annonserades i ett särskilt programblad, vilket var finansierat genom annonsering av affärsmännen i stadsdelen. Föreningen har också en idrottssektion.

Vidkärrs ungdomsgård hade söndagen den 9 mars inbjudit till ungdomsgårdsmästerskap i bordtennis och hade fått inte mindre än 167 deltagare till tävlingen. Denna hölls i Götabergsskolan och pågick från kl. 10—17.15! Kom sedan inte och klaga på bordtennisintresset bland ungdomen i rikets andra stad . . .

Frälsningsarmén i Göteborg arrangerade lördagen den 29 mars i år ett förnämligt program i stadens konserthus. "Ungdomsdemonstrationen", som det benämndes, inrymde förnämlig musik, sång av stora skaror ungdomar och tal av kommandör Robert A. Hoggard. Dessutom framfördes ett spel "Vandra Din väg", sammansatt av kapten Sven Nilsson. I detta medverkade ett stort antal ungdomar från söndagsskola, ungdomsgrupper, scouter och sångkör. Ett förnämligt upplagt program!

Ungdomar från Kyrkbyns ungdomsgård upplever påsken i Paris! Det var bulletinen, som utgick från energiska Sally Lundin, som jämte Gunnar Drottz hade ställt sig i spetsen för en ungdomsresa till världsstaden under årets påsklov. Solsken i reshumöret och många värdefulla impulser inhämtades, rapporteras från Kyrkbyns högkvarter.

Högsbo Hyresgästförening är en synnerligen livaktig organisation. Varje år anordnas en kampanj för hyfsade levnadsformer bland ungdomen och däri brukar ingå att fostra ungdomarna till vettig varsamhet i naturen. I år är denna programpunkt fastställd till den 16 april och det hela försiggår i Högsbotorps moderns forum. Kampanjen manar till efterföljd i andra stadsdelar!

Den 26—27 april anordnar Göteborg Frisksportdistrikt en regional ungdomsledarkurs på idrottsgården i Hindås. Bror Nilsson rapporterar att programmet kommer att innehålla massor av tips och uppslag för ungdomsledarna, bl. a. när det gäller ungdomspsykologi och praktiskt ledarskap, allt i frisksportrelsens anda.

Källtorps ungdomsgård har hela den långa vintern kunnat konstatera: utmärkt is på ishockeybanan! Åtskilliga tävlingar har hållits på isparketten, bland annat mästerskap i två klasser för ungdomsgårdarna. Påskhelgen användes av ungdomsgården bl. a. för en resa till vänorten Åbo, där finnarna sedan gammalt utövar värdskapet under gästfria former.

Svenska Ungdomsringens göteborgsdistrikt hade den 31 december över 500 medlemmar enligt sin verksamhetsberättelse. Därtill kommer 183 medlemmar i barnlagen. I distriktets tidningsorgan "Vi väva vidare" kan man läsa om Ungdomsringens idoga arbete, om täta styrelsemöten, upprustning av föreningslokalerna, om deltagande i rikskurser och konferenser och mycket annat. Två kurser i gammaldans har anordnats på "Virveln". Så förtjänar också omnämnas den ungdomsledarkurs, som under vårterminen hölls i Folkets Hus, Göteborg. Slutligen bör rapporteras från uppvisningsfronten, att åtskilliga deltog

vid framförandet av "Värmlänningarna" i Stora Teaterns regi och att "Ungdomsringens dag" i Slottsskogen blev en stor succé liksom föreningens deltagande i utställningen "Hobby och Fritid".

Sanna Idrottsförening odlar de internationella förbindelserna. Man har deltagit i en turnering i Kiel, där det tyska laget Holstein var värd. Sedan blev det returbesök i Göteborg med studier, samkväm och matcharrangemang. Ett femtiotal boklotterier har Sanna IF satt igång för att kunna finansiera det internationella utbytet. Föreningen har kontakter med både Moskva och Idrottsföreningen Spartak i Jugoslavien men har inte kunnat acceptera dessa inbjudningar på grund av för kort förberedelsestid.

Sveriges Flickors Scoutförbund har en livaktig kår, som håller till i stadens fastighet vid Karl Johansgatan 90. Det är Götakåren, som efter sju sorger och lika många bedrövelser äntligen fått en replipunkt för sitt scoutarbete. Av kårens 95 medlemmar är ett sjuttioal under 25 år. En livaktig mammaförening stöder organisationen.

Praktiskt samarbete

Ett starkt bevis på gott samarbete mellan en ungdomsorganisation och en ungdomsgård står att finna i Kyrkbyn, närmare bestämt vid Jättestens Ungdomsgård. Det är scoutkåren Engelbrekt och Jättestens Ungdomsgård, som "vandrar hand i hand" i vardagsgöromålen, allt till båtbad för ungdomarna i stadsdelen. Bakom den intensiva verksamheten återfinns man gamle kårchefen Gösta Svensson samt föreståndaren vid ungdomsgården, Sture Soneryd.

Lundby ungdomsgård jubilerar

Lundby ungdomsgård på Myntgatan, nestorn bland Göteborgs ungdomsgårdar, om man i sammanhanget inte räknar in förebilden: Studiehjernet Nordgården, firade under veckan den 16—23 mars i år sin 25-åriga tillvaro genom att samla olika grupper som är eller har varit verkamma i ungdomsgården. Söndagen den 23 slutligen hade ungdomsgården inbjudit alla medarbetare, styrelsen, fruklubben m. fl. till ett samkväm. Bland gästerna märktes också barnavårdsnämndens ordförande, Stefan Oljelund, ungdomsdelegationens ordförande, Lars-Erik Skarin, folkskoleinspektör Bertil Wijk, en del ungdomsgårdsföreståndare m. fl.

Styrelsens ordförande, John Ahlén, höll ett föredömligt kort högtidstal och betonade att Lundby ungdomsgård är en gård med små åthävor och att även jubiléet försiggått i enkelhetens tecken.

Så talade även Lundbys grand old man, Anders Fredman, innan gårdens olika förmågor släpptes lösa i en mycket trivsam underhållning, som väckte entusiasm hos gästerna.

Ungdomsgårdens begränsade utrymme räckte trots allt till för en utställning av slöjdalster, hobbysaker, tjugiga teckningar m. m. Och mitt i händelsernas centrum återfann Vi alla-medarbetaren gårdens föreståndarinna och allt-i-allo, Hedvig Nordvall, än med kaffepannan i högsta hugg, än i färd med att utspisa ett trettiotal söta folkdansmedverkande flickor i trappan — någon annan plats fanns nämligen inte tillgänglig.

Ja, det var ett u-kul jubiléum det ..

VI ALLA

kan man prenumerera på genom att insätta 5:— (årsprenumerationen) på postgiro 491 18.

Ungdomsledarens fyra sidor

Vialla

3·58

JORDEN RUNT PÅ TRE TIMMAR

Nils Ivar Engberg presenterar ett helaftonsprogram

PUZZELORD = "Olympiadländer".

TÄVLINGSREGLER: Lösning av puzzelord 10 poäng. För varje vunnen tävling i programmet 5 poäng. Publiken indelas i lämpligt antal grupper och placeras kring bord och med tillgång till papper och pennor.

LITTERATUR: En bok om program, Att ha till hands, Fortsätt framåt, Svenska sånglekar och andra böcker som kan vara bra att ha. (Finns att köpa eller låna på ungdomsbyrån.)

Puzzlet bygger på att varje land på något vis skall presenteras så att det klart framgår vilket land som besökes. Länderna skall besökas i den ordning som de olympiska spelen ägt rum så att Grekland kommer först och lämpligen Italien sist. Som förflyttning mellan de olika länderna kan användas sånger, musikstycken eller förflyttningslekar som exempelvis sjöresan, mormor reste till Amerika, raketflyg etc. Lämpliga programpunkter att använda vid presentationen av länderna:

- 1) pantomimistiska visningar av grekiska gudar,
- 2) kvitt eller dubbelt (Amerika),
- 3) tippning av engelska ligamatcher,
- 4) folklekar (Sverige),
- 5) några ord om världsutställningen 1958 (Belgien),

6) uppräknig av amerikanska bilmärken,

7) känguruhopp (Australien) etc.

Som hjälp till den eller de som tänker använda sig av programmet lämnas här några kompletterande anvisningar utöver de som finns i de ovannämnda böckerna. Börja gärna med några lekar som appellerar till tävlingar ex. löpning med brinnande ljus, hopp över kritstreck, kast med sugrör och förflyttning av potatis.

Sjöresan och förflyttning av potatis finns i "Fortsätt framåt" på sid. 81 (Rädda dig till en ö) och sid. 80. Mormor reste till Amerika i "Att ha till hands" sid. 54.

Löpning med brinnande ljus: 3—4 i varje lag. Vid ena väggen ligger en tändsticksask och ett ljus på varje stol. De tävlande skall först springa från motsatta väggen till ljuset, tända detsamma, springa tillbaka till startplatsen, så tillbaka till stolen igen, släcka ljuset och tillbaka igen. När han kommer tillbaka startar andre man o. s. v. Först färdiga lag vinner.

Hopp över kritstreck: Rita ett streck mitt på golvet. Låt några stycken komma fram för att visa sina färdigheter i hopp. De tävlande får stå med tån framme vid strecket och det gäller att hoppa över detsamma men man skall samtidigt

hålla fast båda tåspetsarna. Greppet får icke släppas förrän foten åter kommit ner på golvet.

Kvitt eller dubbelt: Placera två tävlande vid ett bord. Ge dem ett ämne ex. historia och låt dem fråga ut varandra. 5 öre i insats vid första frågan, 10 vid andra o. s. v. Den som ger fråga som ej besvaras vinner pengarna. Flera par kan tävla och sedan ordnas semifinaler, finaler.

Känguruhopp: De tävlande skall med händerna på ryggen med minsta möjliga antal jämfotahopp förflytta sig från vägg till vägg i lokalen.

Vi överger snart inomhussporten — men får det ännu skönare utomhus, kanske på den gröna bollplanen.

Läs Göran Erikssons förslag till träningsprogram här intill.

Ett träningsprogram

Göran Eriksson, som är assistent på ungdomsbyrån, kommer här med förslag på ett gymnastikprogram, i första hand för dem som sysslar med handboll. Naturligtvis kan gymnastikprogrammet även användas för en del andra bollsportande.

1. Uppmjukningslöpning.
2. Grenstående med händerna på ryggen. Huvudrullning v. och h. samt huvudböjning framåt-bakåt.
3. Grenstående med händerna på knäna. Armsvängning i cirkel v. och h. arm, framåt och bakåt. Avsluta med ryggböjning, framåt-nedåt och "skaka loss".
4. Sträckstående. "Tag ett stavtag".
5. Grenstående. Arm fram för böjning. Sidvrickning från sida till sida med armslagning ut och en eftertänjning. Se på den bakre handen.
6. Grenstående. Sidböjning från sida till sida, 3 eftertänjningar.
7. Svikthopp: a) på stället, b) ut-in, c) framåt-bakåt, d) hoppa på ett ben och "skaka loss".
8. Grenstående. Bålrullning med vändning efter varje varv.
9. Lek, t. ex. stafett dribbling.
10. Kroksittande med händerna på knäna. Knästräckning snett uppåt med armlöftning — ut.
11. Nig-fyrfota. Benskitfning med två gungningar.
12. Sittande "rulla rep".
13. Framlutande. Armböjning och sträckning. Vila.
14. Ryggliggande. Benkretsning.
15. " a) benlyftning, b) sammanförning, d) sänkning.
16. Skuldernackstående a) cykling, b) bendelning framåt-bakåt.
17. Svikthopp. Omväxlande låga och höga hopp med vriststräckning.
18. Löpning med a) en visselsignal hopp efter boll, b) två signaler upptagning av boll från golvet, c) växling mellan 5 vanliga löpsteg och 5 sprinstersteg.

Han började i en ungdomsgård

Rolf Bergström

känd från det populära radioprogrammet Snurran, gästade nyligen Göteborg och medverkade i U-kul programmen på Vågen. Mannen bakom den trevliga radiorösten visade sig vara lika rundhyllt charmig, som man hade anledning att vänta sig.

Vi allas reporter klämde in honom i ett hörn i en paus under de svettiga timmarna med ungdomsprogrammen.

— *Nå, vad tycks? Ja, om göteborgs-ungdomen . . .*

— Jag är angenämt överraskad av hur lättillgängliga och aktiva både barnen och ungdomarna var. Det som överraskar mej ännu mera är det intresse som finns för en hel del traditionella programpunkter såsom allsång, gammaldans och dylikt i Er stad. Glädjande med en sådan allsidighet . . .

— *Du har kanske några tips att ge ungdomsledaren om programledning av olika slag?*

— Min erfarenhet under de senaste åren härleder sig i första hand från radioverksamhet med barn. Tidigare har jag emellertid sysslat en del även med ungdomsåldrarna under den tid, då jag jobbade på Stockholms ungdomsgårdar. Mitt råd till kollegerna i Göteborg är ett råd, som jag själv fick av farbror Sven vid ett tillfälle: "Ta det lugnt och var Dej själv". Låt gärna din egen särart komma fram i programmen, har det bara en äkthetens prägel, så tror jag det hela går vägen.

— *Har vi för litet att ge barn och ungdom i vårt programarbete?*

— Nej, många gånger tror jag vi snarare är för ambitiösa. Glöm inte heller bort att ungdomarna skall förmås vara aktiva själva. En väsentlig psykologisk

faktor i programarbetet är att ungdomarna blir engagerade på något sätt. Där emot har jag inte någon övedriven tro på den traditionella uppläggningsen av program. Mitt recept är (något förenklat): "Full fräs i början, gärna lite andhämtning och så åter en färd mot toppen i slutet av programmet."

— *Vi kritiseras ibland för ytlighet m. m. när vi gör våra försök att genom aktivt programarbete nå kontakt med barn och ungdomar. Har Du kanske också hört om detta?*

— Jag tror kritiken är överdriven i detta avseende. Jag vill emellertid också framhålla att vi inte skall vara rädda för att ge de unga något annat än det vardagliga, som vi tror passar. Vi tror våra yngre vänner om alldeles för lite stundtals. Nästan alltid finns det anknytningspunkter mellan scen och salong. Appell kan röra sig om exempelvis musikstycket, om den agerandes ålder eller trevliga utseende, aktörens klädsel, sätt att röra sig m. m. Lokalfrågan har inte alltid den betydelse man tillmäter den . . . Det är som vanligt de vuxnas överambitiösa jag som här gör sig gällande.

— *Vi tackar Dej, Roffe, för tipsen och önskar Dej välkommen tillbaka.*

— Tack själv, broder! Och fortsatt med de utåtriktade programmen. Det lönar sig i längden! Mors!

Den moderna sällskapsdansen

Legaliserat hångel eller fostrande fritidsverksamhet?

Erland Dahlström har under fyra år varit lärare och ledare för undervisning i modern sällskapsdans vid ungdomsgårdarna i Göteborg. Han är utbildad bl. a. vid en av de ledande engelska organisationerna i gamet, nämligen Imperial Society of Teachers of Dancing, en utbildning som har varit en mycket värdefull grund att stå på i det stimulerande ungdomsledarjobbet i vår stad. Dahlström skall under en tid framöver fortsätta utbildningen i sitt civila yrke och tänker då vistas i Frankrike och England och ämnar — förståndigt nog — även fortsätta studierna som danslärare. När han återvänder till Göteborg har han med sig de senaste latinamerikanska nyheterna i dansväg, som han ämnar söka introducera här.

Före avfärden hann vi med att språka med Erland om hans erfarenheter av de gångna fyra årens dansundervisning vid ungdomsgårdarna.

— Jag tror att kurserna har varit värdefulla för deltagarna. Det verkar som de unga med förväntan ser fram emot de två kurstimmarna. Man skulle kunna säga att undervisningen fyller en mission genom att den "binder" ungdomarna en kväll i veckan. Men det är inte bara detta. Fostran till "hut och hållning" — att ge ungdomarna en stil — ingår som ett mycket viktigt moment i undervisningen. Dessutom kan kurserna följas av klubbbyggnader på gårdarna där ungdomarnas egen kamratfostran tar vid.

Min strävan är att deltagarna i undervisningen skall få en ordentlig grund att stå på. Jag försöker göra den så stimulerande som möjligt och måste därvid givetvis blanda in en del av den just nu aktuella modeflugan, "Rock 'n Roll". De flesta ungdomar går att få med även om, det skall villigt erkännas, en hel del har det synnerligen trögt i portföljet.

Det är emellertid en smula beklagligt, att det allmänna intresset för modern dans bland ungdomen oflast stannar opp i och med inlärandet av foxtrot — och "rock" förstås. Även tango och vals är tjuguså dansformer, som man skulle önska att flera ungdomar utövade på rätt sätt.

Sedan kanske det skall sägas, att det alltid är svårt att få med flickor i dansundervisningen när det gäller modern sällskapsdans — tydligen ett rakt motsatt förhållande till folkdansundervisningen bland ungdom.

Till slut vill jag än en gång deklarerera min bestämda uppfattning att kurserna måste följa en linje som innefattar en ständig strävan att skänka ungdomarna en god stil, ett trevligt och säkert uppträdande och intresse för att lära mera av modern sällskapsdans. "Kind-mot-kind"-danserna och andra avarter i vår brokiga dansflora torde utan saknad kunna bannlysas. Då blir undervisningen friskare och roligare både för elever och lärare.

BISKOPSGÅRDEN — EN NY STAD I STADEN

är arbetsnamnet på en stor utställning som i SABO:s regi anordnas i vår nya stadsdel under tiden den 24 augusti—7 september i år. Förhandsskisserna ser synnerligen intressanta ut och många korporationer, kommunala organ och ideella ungdomsorganisationer med flera har anmält sitt deltagande. Även barnens och ungdomens intressen hoppas vi kommer att bevakas vid tillfället.

TONÅRSDISKUSSION OM FÖRÄLDRAPROBLEM

Medan vi som tillhör modell Ä söker efter en lösning på ungdomens problem, kan det vara skönt att som omväxling få höra deras egen uppfattning. Uppslaget presenteras inte som någon epokgörande nyhet, men i den storm av röster kring detta ämne har deras egen syn på saken hittills bara blivit ett litet pip. På Kyrkbyns ungdomsgård rann tre timmar bort, innan tonåringarna ansåg ämnet värt att bytas ut mot en stilla "rock". En sammanfattning av de olika inläggen ger givetvis ingenting. På grund av utrymmesskäl går det inte att återge dem in extenso, men även i en sammanpressad form kan ett och annat guldkorn vaskas.

På den inledande beskyllningen om den sämsta av alla generationer ansåg den förste talaren, att man stal lika mycket förr "de är bara skillnad på grunkor". Däremot var de stora pengarna ett problem som de andra generationerna sluppit. Det är sannerligen inte lätt att spara till något nyttigt, som många gånger förefaller verklighetsfrämmande, när bio, skyltfönster och annonser "sliter och drar från alla håll". Näste talare, vi kan kalla honom Lasse, ansåg att föräldrarna borde lära barnen att spara. Föräldrarna togs i försvar i de två påföljande inläggen. Med sin tjugofemöring, som de fick behålla, har de inte fått lära sig att sköta pengar. "Utvecklingen har överraskat oss alla, både politiker och andra experter", fastslog en utav dem. Ralf tyckte pratet om ungdomsfylleri var för överdrivet. "Skall dom snacka om att ungdomen super värre nu för tiden, så som dom söp förr, de ä inte klokt." Med föräldrarnas släpphänta uppfostran gled diskussionen in på agans välsignelsebringande verkningar. Här delade sig de till ett 30-tal närvarande ungdomarna i två läger. Medan det ena lägret ivrigt pläderade för samtalsformen som det lämpligaste undrade en av flickorna, hur

det skulle gå till "de talar ju inte samma språk som vi". "Det har dom aldrig gjort", konstaterade en ljuslockig yngling. "Det finns ämnen där de blir pinsamt tafatta och blyga och oberäkneliga". Det finns ungdomsproblem men frågan är om inte föräldraproblemen är mer brännande, var sammanfattningen av hans rundsvep. En av dem tillfogade att två världskrig och skräcken för ett tredje är en av orsakerna. Diskussionen gled in på religionens möjligheter att visa vägen ur de många svårigheterna. Efter några rätt häftiga meningsutbyten enades de om att ämnet var för omfattande för att kunna inplaceras i en sådan här diskussion. Ja, så där slingrade sig diskussionen fram som en serpentin genom en rad av aktuella problem. Föräldrarnas lämplighet som yrkesrådgivare ifrågasattes, men därom var man inte ense. Var deras horisont begränsad sträckte sig deras allmänna erfarenheter inte längre än till det egna yrket. Så där såg en grupp ungdomar i 15—20-årsåldern på dagens kanske mest aktuella problem. En kommentar till detta anser jag överflödigt. I varje fall överlåter jag den åt den eventuella läsaren.

Författaren till ovanstående epos heter Lennart Drottz och är medarbetare på Kyrkbyns ungdomsgård. Han har tagit redaktionens uppmaning i förra numret på fullt allvar och insänt ett tidningsbidrag, som består av några anteckningar från en tonårsdiskussion i en av de klubbar han leder på ungdomsgården. Initiativet manar till efterföljd.

U-KUL aktersnurra på Vågen

- K** ☆ "Det var ett program med krut i" — konstaterade bland annat en göteborgstidning dagen efter ungdomsgårdarnas stora Vågen-program den 23 mars.
- U** ☆ Ett femtiotal ungdomsledare från ungdomsgårdarna såg till att det hela gick väl i lås. U-kul-kommittén med Göran Ericson, Kalle Mattsson, Jan Cederlöf och Lasse Carlsson hade således fått många utomordentliga medhjälpare.
- L** ☆ Arrangemanget gick väl i lås. Över 800 biljetter — totalt slutsålt — hade haft en strykande åtgång. Fullt med barn i salen och längre bak mammor och pappor så där småtrevligt mysande.
- ☆ Om det var muntert i salongen, så var det nästan ännu muntrare på scenen. Bror Janssons trio musicerade och bakgrundsackompanjerade, talanger av olika slag sjöng och spelade. Mitt i alltsamman fanns "lejonet" Roffe Bergström, småpratande, sjungande, jonglerande — en riktig "trivselgubbe", som någon sa' i salongen.
- ☆ Det är kanske orätt att nämna någon medverkande före andra. Kanske skulle man anmärka på att priserna i tävlingarna var för dyrbara i förhållande till de tävlandes prestationer. Men — strunt i det! Varför vara sur — när ett välarrangerat ungdomsgårdsprogram hade förts till ett happy end?

Ungdomsgårdarnas öppna dag

Ett u-kul program

- Den 30 mars — en solig eftervintersöndag — var det åter dags för ett u-kul-arrangemang. Ungdomsgårdarna i staden hade inbjudit mamma och pappa, syster och bror, och alla andra med förresten till att ta en "titt" på gårdarnas verksamhet.
- Mellan klockan 13—16 fanns det tillfälle att se på diverse ungdomsgrupper i funktion. Flera ungdomsgårdar hade passat på tillfället att anordna utställningar av allehanda slöjdalster, keramik, kläder förfärdigade i sömnadskurser, batik, silversmide och mycket, mycket mera.
- Vi allas "reportage-bil" rusade runt under några hektiska timmar och konstaterade god anslutning av besökare. På **Burås** dansade söta små balettprinsessor runt i stora salen och förnöjde mamma och pappa på åskådarplats. Många andra grupper var här i verksamhet. En stor välkomnande skylt hälsade en välkommen till gården.
- I **Kålltorps** herrgård hade ungdomsgården inrättat stora salen till kaffestuga och kommersen var livlig. Filmförevisning pågick och inte mindre än tre orkestrar spelade jazziga låtar i olika hörn av ungdomsgården. Träslöjdundervisningen pågick och i ett rum hittade vi en trevlig pyntgrupp, som förfärdigade påskprydnader.
- I **Torpa** finns **Vidkärrs** ungdomsgård, som hade ordnat en tjugig utställning av olika konstslöjdalster, mycket förnämligt anordnad. En sömnadsgrupp med flickor såg intressant ut och ville man lära foto, så var det bara att kila in i mörkrummet, där verksamhet pågick.
- **Bagaregården** hade slöjdlokalen fylld av intresserade åskådare och gårdens utställning var också föredömligt ar-

rangerad med stilfulla alster och glada färger.

- På **Mosseberg** berättade föreståndaren att tillslutningen varit ganska dålig men så har gården en massa andra utåtriktade programpunkter årligen, som lockar och drar.

Bilder: Här ovan ser vi Per-Axel Andrén, en av de bejublade aktörerna i Vågenprogrammet den 23/3. Den 11-årige grabben är kapellmästare i "Baby Stonkers".

På föregående sida: Publikbild från "akttersnuran" med varierande åhörarreaktioner.

Ungdomsbyrån

- hade haft nytta av att kunna japanska den 28 mars, då byrån gästades av två vänner från japanska student-unionen. Nu pratades det i stället ungdomsarbete på engelska i ett par timmar, innan gästerna for vidare till Stockholm mot nya öden och äventyr.
- kan meddela, att assistenterna Leif Andersson och Bengt Pewe vid ungdomsgårdarna antagits som elever vid Skolöverstyrelsens ungdomsledarkurs på Tollare folkhögskola.
- noterade att en avsevärd mängd anmälningar om lokalbidrag hade inkommit till ungdomsbyrån vid ansökningstidens utgång den 1 april. Till organisationernas ledning kan meddelas, att bidragen bör kunna vara klara att utdelas någon gång i maj månad.
- får ju också uppgiften att handlägga ansökningarna om stipendium från ungdomsledare. Den 1 april hade sammanlagt 15 ansökningar om bidrag inkommit. Som bekant äger en utdelning rum även under höstterminen.
- påminner om de aktuella klipp ur ungdomsdebatten, som hopsamlats på ungdomsbyrån och som står till ungdomsledarnas tjänst. Välkomna för en titt i klipp-läggen.
- har trevliga föreningslokaler till uthyrning i fastigheten, Föreningsgatan 13. Ring assistent Göran Ericson, som gärna demonstrerar rummen och träffar avtal om förhyrning.
- gästade Nylöse ungdomsgård i slutet av mars månad tillsammans med Nylöse ungdomsråd och barnavårdsnämndens kurator. Under kvällens lopp hann man med att diskutera åtskilliga problem om ungdomsgården och ungdomen i Gamlestaden samt om kontakten med skolan, ungdomsorganisationerna och hemmen.

- hoppas kunna medverka till förläggningsfrågans lösning under VM-perioden i fotboll, då många gästar vår stad. Flera av ungdomsgårdarna har lovat att ställa sina lokaler till förfogande som förläggning under junidagarna.

Vi alla 1958

8 nr — 5 kr

Polisaktivitet i Göteborg

Göteborgspolisen har nu kommit med en ny giv i sitt arbete. En grupp polismän har engagerats som föredragshållare och instruktörer ute på fältet. I första hand är det folkskolorna som besökts. Två man från kriminalpolisen har besökt folkskolornas 7:e klasser medan två man från ordningspolisen i uniform tagit sig an fjärdeklasserna.

När det gällt de yngre eleverna har man tagit upp den omfattande skadegörelse, som årligen sker i vår stad och till hjälp har polismännen haft en av polisverket utarbetad folder.

Tidigare har man haft kontakt med konfirmandgrupper genom ett initiativ av pastor Fehn i Kristine församling. Vid dessa tillfällen har man redogjort för ungdomsbrottsligheten och förhållandet mellan polis och allmänhet.

Erfarenheterna av verksamheten är mycket positiva — konstaterar kommissarie C. R. Christensson vid göteborgspolisen.

Till Århus och ungdomsledar- dagarna i augusti!

Det kommunale ungdomsnaevn i Århus har översänt en skiss över det preliminära programmet vid ungdomsledaredagarna i Århus den 24/8—30/8 1958. Förläggningen blir förresten utanför Århus, i lejrhytten "Svampedam" vid Femmemøller på Mols, beläget mycket naturskönt.

Det preliminära programmet ser mycket intressant ut. Bland föredragen man planerat kan nämnas: "Psykologiska betraktelser över våldsmentaliteten", "Att bli vuxen i en teknisk värld" och om "Nordiska rådet". Professor Hal Koch och Danmarks finansminister kommer ev. att medverka. Arrangörerna har utlovat mycket grupparbete och rika tillfällen till friluftsliv och sportverksamhet. En dag ägnas till att besöka Jyllands "huvudstad", Århus, och vidare blir det underhållning och mycken samvaro. Så bör det antecknas, att danskarna oroväckande ofta satt upp ordet "mat" i dagsprogrammet . . .

Ungdomsdelegationen har ännu inte tagit ställning till representationen vid konferensen. Det finns emellertid skäl att antaga, att tio deltagare även denna gång kommer att sändas som ambassadörer från vår stad. Förra gången var det fem från föreningslivet och fem ledare från den kommunala ungdomsverksamheten. Stipendier kan säkerligen ordnas. Intresserade och väl meriterade ungdomsledare, som vill vara med och representera Göteborg i denna vänortskonferens för ungdomsledare kan vända sig till ungdomskonsulenten för närmare upplysningar.

Vi alla-pristagarinnan

Så är det gjort. Mars månads lyckliga ost heter Barbro Berggren som i konkurrens med en hel del andra ungdomar blev den lyckliga vinnaren av en resa till Fredrikshamn, en resa i vilken hon utan kostnad får ta med sig mamma och pappa. Vi alla-redaktionen önskar lycka till och hoppas på vidare kontakter och resebrev från vår unga resenär med följeslagare.

M. M.

På Ramsäterhemmet vid Hallegatan, ett av barnavårdsnämndens inackorderingshem för pojkar, fungerar sedan flera år tillbaka en kamratklubb, d. v. s. ett forum för pojkarnas självstyrelse. I början av april besöktes hemmet av barnavårdsdirektör Wickberg som tillsammans med pojkarna och föreståndaren, Lars-Erik Skarin, fick vara med och lyssna på läroverksadjunkt John Lundbergs intressanta utläggning om "Heliga tal".

Ett 40-tal göteborgare torde ha åtal att vänta för att de avfyrat raketer och fyrverkeripjäser under påskhelgen. Det heter nämligen i ordningsstadgan att "all sprängning, avfyrande av fyrverkeripjäser och skjutning av eldvapen är förbjuden inom stadsplanerat område".

Nu undras bara: hur skall man kunna kontrollera att bestämmelserna följes? En rundtur på påskafton i staden gav oss det intrycket, att det smällde i nästan varje kvarter. Sällan har vi upplevt något så otrivsamt för att inte säga bråkigt.

Mossebergs ungdomsgård, som har en omfattande föreningsverksamhet i sin rayon, gästades under påsken av en idrottsförening från Würzburg i Tyskland. Trots det kalla göteborgsvädret anordnade man ett par fotbollsmatcher. Samkväm och kamratlig samvaro, rundturer och mycket annat stod på programmet och tillställningen var mycket lyckad, rapporteras det.

Härsjönäs, friluftsstugan vid Lilla Härsjön, 8 km från Lerum, är disponibel några veckor i sommar. Intresserade kan ringa assistent Leif Svensson på ungdomsbyrån.

ROCK och JAM SESSION av Rune Bränge

För nya företeelser behövs nya ord. Kallar man Elvis Presley sångare protesterar all världens sångpedagoger och kallar man honom vokalist blir jazzkännarna lömska. Den höftrullande ljudutstötaren är inte desto mindre föremål för miljoner unga människors idoldyrkan. Än en gång har en anonym ur massan givit upphov till en våldsam epidemi. Men endast bland de unga, för endast de kan identifiera sig med honom, med hans klädsel, med hans frisyr och andra yttre detaljer, med hans utlevelse i framträdandet, som väl får räknas till de inre detaljerna. Många ungdomar har ju också liksom Elvis en medfödd rytmkänsla och de som inte har det inbillar sig att de har det. Inte ens de jazzmusiker i Göteborg, som genom sin konstnärliga begåvning och sin ambition blivit internationellt kända, har blivit utsatt för en bråkdel av den idoldyrkan, som ägnas Elvis, Tommy, Little Gerhard och t. o. m. deras svenska efterapare. Bengt Hallberg betraktades visserligen för ett antal år sedan som något av ett jazzens underbarn och under hans sejour på Wauxhall, nuvarande Länkhögborgen, kunde man se en och annan gosse, så ung att han ljugit sig in, med ett saligt spisaruttryck, men idoldyrkan . . . nej! I början av mars medverkade Bengt Hallberg och några andra fina jazzmusiker vid en konsert på Stockholms konserthus, där programmet till hälften upptog seriös musik och till hälften jazz. Större delen av publiken bestod enligt pressen av s. k. konstnärlig ungdom. För att få ut något av den radikala jazzens fordras en jazzmusika-

lisk kunskap, som troligen endast någon procent av dagens ungdom sitter inne med. Konserter med världens bästa jazzmusiker drar inte längre någon större publik, och om t. ex. Modern Jazz Quartet skall utsträcka sin Europaturné till Göteborg beror mest på vilka ekonomiska risker arrangören vågar ta. Däremot skulle Nya Ullevi bergsäkert kunna ta in de överskridna 6 miljonerna om Hjörne, Jerneryd & Co. gick in för att ordna ett rockarnas VM med deltagande av Elvis och Tommy och ett 10-tal andra rockkungar.

Även om man tillgriper termer som masspsykos och reklamsuggestion går det inte komma från det enkla faktum att den moderna jazzen inte talar ungdomens språk. Be-bopjazzen med sina komplicerade rytmer, cooljazzen med sina rena intima klanger, den progressiva jazzen med sina förnyande "uppfinningar" har gjort jazzen alltmer intellektuell. Jazzen har steg för steg avlägsnat sig från sitt enkla folkliga ursprung. Att rockmusiken upptagit vissa uttrycksmedel från den äldsta jazzen står klart, men så erbarmligt torftig som rocken är ur musikalisk synpunkt har aldrig jazzen varit.

Den moderna grammofontekniken har trollat med många gamla inspelningar så att lyssnaren kan få en relativt hygglig uppfattning om hur de gamla banden lät när jazzen och seklet var unga. Redan då fanns det mycket mer plats för artistisk individualitet och improvisation än vad det finns i rocken. Och om man kombinerar spisandet av gamla skivor med läs-

Forts. å nästa sida.

INTERNATIONELLT

skall det bli i augusti om ungdomsgårdarna får svar på sina inbjudningar, som gått bl. a. till Danmark, Finland, Norge, England och Tyskland. Under en vecka skall det bli gemenskapsarrangemang för ungdom med utfärder, samkväm, studiebesök och idrottstävlingar på programmet. De gästande ungdomarna skall bo på olika ungdomsgårdar och som avslutning på veckan deltagar de i firandet av "ungdomsgårdarnas dag" på Liseberg den 17 augusti.

ningen av jazzens historia kan tidsillusionen bli ännu starkare. Åtminstone om man läser den senast utkomna av de mera värdefulla jazzböckerna. Boken, som heter Jam session och är utgiven av Gebers (Kr. 19:75), är ur litterär synpunkt något mycket originellt. Två herrar vid namn Nat Shapiro och Nat Hentoff har nämligen skapat en fascinerande skildring av jazzens historia genom att sammanställa yttranden, som fällt av en lång rad av jazzens större personligheter under vitt skilda tider och förhållanden — ett jamm där Bunk Johnsons solo fint och direkt följes av Gerry Mullegans, fastän ett 50-tal år hunnit rasa in mellan de båda sticken.

När man läst den boken inser man att något så oerhört livskraftigt som jazzen inte i sig själv kan skadas av rockflugan. Men det är beklagligt nog att en stor del av ungdomen genom rockkakofonien åsamkas en lomhördhet som under en tid gör dem mer eller mindre döva för både gamla och samtida mästare inom jazzen.

föreningsfilmo

nu med biograf

**Filmen gör möten som
ger mera**

Till föreningens tjänst

Med Film- *Program*
Projektorer
Körningar

HEURLIN PLATS 11

Göteborg Tel. 112625 — 112671

FLER och FLER

går

MER och MER

till

BEROLI

BANGATAN 6

(Frälsningsarméns hus).

Telefon: 12 06 16.

Västra stadsdelarnas ledande barneki-
pering.

Obs.! Specialité:

Fritidskläder av ledande fabrikat.

Höga kvalitéer —

Låga priser.

PIANOSTÄMMARE och tekniker

utför pianostämningar och dithörande reparationer även orglar till moderata priser. — Ompolering -
Värdering.

Förstklassigt arbete garanteras.

CARL R. BERGER

Konsertstämmare

GÖEBORG H.

Tel. 23 15 62

Engagerad av ungdomsgårdarna i
Göteborg.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE
Redaktör och ansvarig utgivare: KJELL ANDERSSON

Adress: UNGDOMSBYRÅN

Föreningsgatan 13 * Göteborg * Tel. 20 09 20
Prenumerationspris kr. 5:— Postgiro 491 18

Frälsningsarmén

Internationell kamporganisation med verksamhet i 86 länder och kolonier.

● Språk på vilket evangelium predikas	103
● Kårer och utposter	16.792
● Sociala institutioner	2.211
● Elever i dagskolor	90.904
● Officerare	26.874
● Sångare och musikanter	156.980

Ungdomsverksamheten i Sverige omfattar bl. a.

- Söndagsskolor.
- Öppen ungdomsverksamhet vid 280 kårer.
- Hobby- och musikgrupper.
- Scoutverksamhet för flickor och pojkar.
- Studieverksamhet.
- Ungdomsgårdar och Folkhögskola.

I Göteborg arbetar åtta kårer i olika stadsdelar. Vid varje kår bedrivs ungdomsarbete.

Ungdomsgården i Arendal öppen under tiden 1 juni—1 sept.

Kurs- och konferenshem öppnas den 20 april i Pixbo.

Ovanstående båda gårdar uthyres i mån av plats även till andra organisationer.

Upplysningar om ungdomsverksamheten i Göteborg lämnas av ungdomssekretären, kapten Sven Nilsson, Bangatan 6, tel. 24 85 08.

STRUVES BOKFÖRLAGS
Göteborg 1958

